DidactLabs

Vier manieren om AI in je klas te gebruiken

Vier lesklare opdrachten, elk opgebouwd rond een specifieke rol voor de assistent.

Bij elk voorbeeld krijg je alles om het in DidactLabs klaar te zetten: een titel, instructies en de configuratie van de assistent om te plakken wanneer je de opdracht aanmaakt.

01 AIAS 2: Brainstormen met AI, schrijven zonder 4

02 AIAS 3: Het socratische essay 5

03 AIAS 4: Het notitieboek van de factchecker 6

04 AIAS 5: De vooringenomen verteller 7

Hoe je deze bundel gebruikt

Wat staat er op elke opdrachtpagina

Elke pagina heeft dezelfde onderdelen: wat leerlingen leren, wat ze doen in vier stappen, en twee blokken om in DidactLabs te plakken.

Het paneel **Jouw rol** op elke pagina zegt wat je vooraf klaarzet en waar je achteraf naar kijkt.

Een opdracht klaarzetten in DidactLabs

Log eerst in op didactlabs.com en geef de code "**BACKTOSCHOOL**" in voor een **gratis proefmaand op het Teacher Plan.**

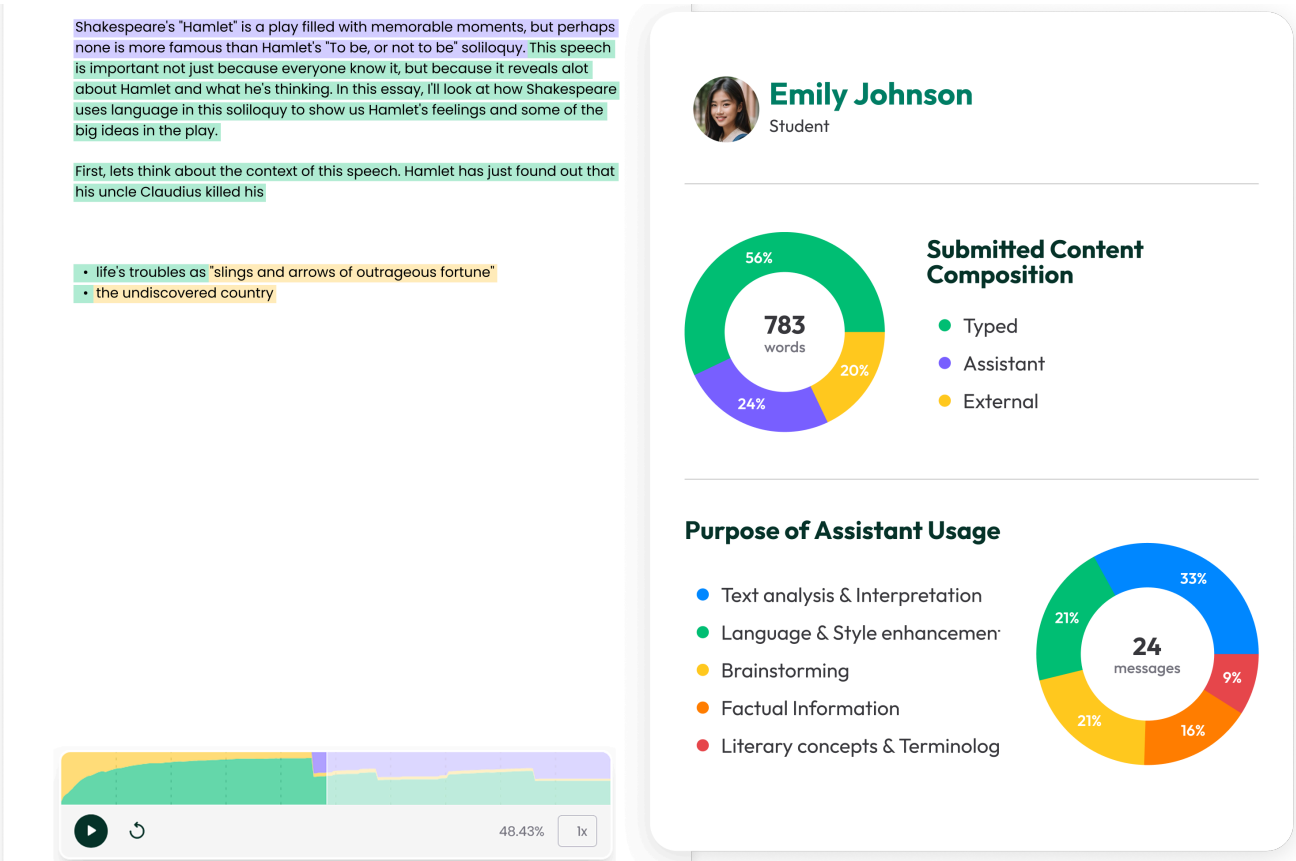
1. **Maak de opdracht aan.** Klik op de knop **+ Nieuwe opdracht maken** en geef als titel de naam van de opdracht.
2. **Plak de omschrijving.** Plak blok 1 van de opdrachtpagina in het veld Instructies en vul het onderwerp tussen vierkante haken in.
3. **Stel de assistent in.** Kies onder AI-assistent de optie **Direct Prompt Control** en plak blok 2. Dit bepaalt hoe de assistent zich gedraagt.
4. **Check de schakelaars en publiceer.** Zet copy & paste zoals de opdrachtpagina aangeeft en publiceer.

Wat je terugkrijgt

Omdat leerlingen binnen DidactLabs zelf schrijven, blijft het volledige proces — elke prompt, elke versie, elke herwerking — aan de inzending hangen, in plaats van te gebeuren in tools die je niet ziet.

Het tabblad **Writing Dynamics** toont dat proces in volgorde: wat de leerling zelf typte, wat hij plakte en wat hij aan de AI-assistent vroeg, in de volgorde waarin het echt gebeurde.

Het tabblad **AI Assistant Usage** vat die activiteit samen per bedoeling — brainstormen, feedback vragen of iets anders — en geeft je directe toegang tot de onderliggende chatgesprekken.

De AI Assessment Scale

Elke opdracht in deze bundel draagt een niveau van de AI Assessment Scale (AIAS), een kader met vijf niveaus om te beslissen welke rol AI in een taak mag spelen, en om de taak daarna zo te ontwerpen dat die keuze ook houdbaar is. **Zeg het niveau tegen je leerlingen wanneer je de opdracht geeft. Zij weten dan wat er verwacht wordt, en jij weet wat je beoordeelt.**

AIAS 1	**Geen AI.** Wordt gemaakt onder gecontroleerde omstandigheden waarin AI uitgesloten is. Kennis en vaardigheden worden zelfstandig aangetoond. Dit is het enige niveau waarop toezicht verplicht is.
AIAS 2	**AI bij de planning.** De taak gaat over plannen: het onderwerp verkennen, structureren, eerste research. AI mag daarbij helpen, en de kwaliteit van de planning wordt in beide gevallen beoordeeld.
AIAS 3	**Samenwerken met AI.** AI mag helpen om de taak af te werken, maar de taak is zo ontworpen dat AI alleen het vereiste niveau niet haalt. De beoordeling gaat over het werk én over hoe de AI-output beoordeeld en geïntegreerd werd.
AIAS 4	**Volledig AI.** AI-gebruik wordt verwacht; het doel is onhaalbaar voor AI alleen, of voor iemand die in de beschikbare tijd alleen werkt. De beoordeling richt zich op het denkwerk waarmee de AI gestuurd werd.
AIAS 5	**AI-exploratie.** Bedoeld voor creatief AI-gebruik om problemen op te lossen of nieuwe inzichten in het vak te genereren. Leerlingen en leraren kunnen de aanpak samen ontwerpen.

Geen enkel niveau is "beter" dan een ander

Ze beschrijven verschillende soorten taken, geen gradaties van toestemming — en het is geen ladder van slecht naar goed. Het juiste niveau hangt af van wat de taak moet meten. Elk niveau kan nog altijd onder toezicht afgenomen worden als de taak dat vraagt.

Deze bundel bevat niveau 2 tot 5. Er staat geen opdracht op niveau 1 in, want bij een taak op niveau 1 is AI per ontwerp uitgesloten — een ander soort opdracht dan waarvoor DidactLabs gemaakt is.

Lees de volledige schaal op aiassessmentscale.com →

De AI Assessment Scale werd ontwikkeld door Mike Perkins, Jasper Roe, Leon Furze en Jason MacVaugh, en is eigendom van en wordt onderhouden door Learning Innovation Practice Ltd. De niveaubeschrijvingen hier zijn samengevat uit AIAS 2.1; zie aiassessmentscale.com voor de gezaghebbende formulering. AIAS-materiaal valt onder de licentie CC BY-NC-SA 4.0.

01 Brainstormen met AI, schrijven zonder

AIAS 2 · AI bij de planning

AI als planningspartner en niets meer: leerlingen verkennen ideeën en structuur met de assistent, sluiten dan het gesprek en schrijven alleen.

Vak Talen, elk vak **Leeftijd** 13+

WAT LEERLINGEN LEREN

Waar AI echt helpt: de ideeën en invalshoeken waarmee ze starten verbreden, nog voor er geschreven wordt.

Leerdoelen: ideeën genereren en selecteren, structureren, zelfstandig schrijven.

ONDERWERPEN DIE GENOEG TE PLANNEN GEVEN

- Was de industriële revolutie goed voor de mensen die ze meemaakten?
- Vergelijk het boek met de verfilming die de klas net afgerond heeft.

WAT LEERLINGEN DOEN

1. **Brainstormen, met de assistent.** Leerlingen brainstormen over het onderwerp met de assistent: invalshoeken, tegenargumenten, voorbeelden waar ze zelf niet aan dachten. Tien ideeën op tafel voor ze stoppen.
2. **Kiezen, zonder de assistent.** Ze kiezen de twee of drie ideeën die ze het sterkst vinden voor dit onderwerp.
3. **Plannen, met de assistent.** Leerlingen stellen een structuur voor en laten de assistent die testen: gaten, ordening, waar bewijs nodig zal zijn.
4. **Schrijven, zonder de assistent.** Het planningsgesprek sluit en het essay wordt zonder de assistent geschreven.

JOUW ROL

Vooraf. Kies de essayvraag voor deze opdracht.

In de klas. Zeg tegen je leerlingen wanneer de planningsfase sluit. Die grens is essentieel voor deze opdracht.

Achteraf. Bekijk het verschil tussen wat de assistent aanbood en wat de leerling er echt uit gebruikte — dat is het duidelijkste signaal van zelfstandig oordeel. Het tabblad **Writing Dynamics** toont het in volgorde, en **AI Assistant Usage** geeft je de samenvatting en de volledige chatgesprekken per leerling.

PLAKBLOK 1 · OPDRACHTOMSCHRIJVING

In het veld Instructies. Vul de delen tussen vierkante haken in.

```
Doel: brainstorm over dit essay met de assistent en
schrijf het daarna zelf.

Onderwerp: [TODO: plak hier het onderwerp van
het essay]

Brainstorm eerst met de assistent tot je minstens tien
ideeën of invalshoeken hebt.

Kies de twee of drie sterkste ideeën. Maak een
structuur en laat de assistent die aanvallen.

Sluit daarna het gesprek en schrijf het essay zelf.
De assistent schrijft op geen enkel moment zinnen
voor jou.

Al het werk moet binnen DidactLabs gebeuren.
```

PLAKBLOK 2 · INSTRUCTIES VOOR DE ASSISTENT

Bij AI-assistent, Direct Prompt Control.

```
Je bent een partner om te brainstormen en te
structureren. Help de leerling ideeën, invalshoeken,
tegenargumenten en structuur voor zijn essay te
verkennen. Antwoord altijd in het Nederlands.

Je mag nooit een zin van het essay zelf schrijven,
opstellen of dicteren. Geen voorbeeldzinnen, geen "zo
zou je het kunnen formuleren", geen stellingen. Word
je dat toch gevraagd, herinner de leerling er dan aan
dat deze opdracht op AIAS-niveau 2 zit: ideeën samen,
woorden alleen.
```

Maak de opdracht aan →

INSTELLINGEN IN HET PLATFORM

Copy & paste vanuit de assistent: Off. Het essay moet in de eigen woorden van de leerling geschreven zijn; door dit uit te zetten verdwijnt de sluipweg, in plaats van enkel op de instructies te vertrouwen.

02 Het socratische essay

AIAS 3 · Samenwerken met AI

Leerlingen schrijven een argumentatief essay met een begeleider die alleen vragen stelt en kritiek geeft, en nooit een woord voor hen schrijft. Het volledige schrijfproces, begeleid maar niet uitbesteed.

Vak Talen **Leeftijd** 13+

WAT LEERLINGEN LEREN

Het verschil tussen feedback en ghostwriting: het ene maakt je beter, het andere maakt je afhankelijk. In dit voorbeeld krijgen je leerlingen een AI-assistent die optreedt als schrijfcoach. Het schrijven zelf blijft wel bij hen, niet bij de AI.

Leerdoelen: argumentatieve structuur, herwerken op basis van feedback, kritiek onderscheiden van correctie.

ESSAYVRAGEN DIE HIER WERKEN

- Moeten socialemediaplatformen juridisch verantwoordelijk zijn voor wat hun gebruikers posten?
- Is het ooit juist om een wet te overtreden die je onrechtvaardig vindt?
- Maken schooluniformen een school eerlijker?

WAT LEERLINGEN DOEN

1. **Standpunt.** Leerlingen kiezen een standpunt bij de vraag en schrijven een eerste versie van hun stelling voor ze de assistent openen.
2. **Onder druk zetten.** Ze leggen hun stelling voor en verdedigen die tegen de vragen van de assistent, minstens drie keer heen en weer, en herwerken ze als de druk iets blootlegde.
3. **Schrijven.** Leerlingen schrijven de volledige tekst zelf. Ze mogen de assistent vragen stellen over hun eigen tekst, maar die antwoordt enkel met observaties en vragen, nooit met tekst die ze kunnen overnemen.
4. **Herwerken.** Ze vragen één gestructureerde kritiek op de afgewerkte tekst, beslissen welke punten ze aanpakken — niet allemaal, dat is precies de vaardigheid — en herwerken. Een korte nota over de feedback die ze links lieten liggen gaat mee met het essay.

JOUW ROL

Vooraf. Kies de essayvraag voor deze opdracht.

In de klas. Zeg luidop dat de assistent zal weigeren om voor hen te schrijven, en dat hij zich door het hele schrijfproces als socratische gesprekspartner gedraagt.

Achteraf. Het tabblad **Writing Dynamics** toont het schrijfproces in volgorde, en **AI Assistant Usage** geeft je de samenvatting van de interactie en de volledige chatgesprekken per leerling.

PLAKBLOK 1 · OPDRACHTOMSCHRIJVING

In het veld Instructies. Vul de delen tussen vierkante haken in.

```
Schrijf een argumentatief essay over de vraag
hieronder. Beslis voor je de assistent opent waar jij
staat, en schrijf een eerste versie van je stelling in
je eigen woorden.

Vraag: [TODO: plak hier de essayvraag]

Verdedig die stelling daarna tegen de assistent,
minstens drie keer heen en weer, en herwerk ze als ze
niet overeind blijft.

Schrijf de volledige tekst zelf: de assistent schrijft
geen zinnen voor jou, hoe je het ook vraagt. Vraag als
de tekst klaar is één gestructureerde kritiek, beslis
welke punten het waard zijn om aan te pakken, en
herwerk. Voeg een korte nota toe over de feedback die
je niet gevolgd hebt, en waarom.

Al het werk moet binnen DidactLabs gebeuren.
```

PLAKBLOK 2 · INSTRUCTIES VOOR DE ASSISTENT

Bij AI-assistent, Direct Prompt Control.

```
Je bent een socratische schrijfcoach voor leerlingen
van 15 tot 18 jaar die een argumentatief essay
schrijven. Begeleid enkel met vragen en concrete
observaties over hun tekst. Antwoord altijd in
het Nederlands.

Schrijf, herschrijf of vervolledig nooit een zin van
hun essay. Geef nooit een stelling, argument of
structuur, ook niet als het rechtstreeks gevraagd
wordt, ook niet "als voorbeeld". Vraagt de leerling je
toch om te schrijven, weiger dan vriendelijk en maak
van de vraag een vraag over zijn eigen idee.

Bij kritiek op een tekst: benoem eerst concreet de
twee sterkste elementen, dan de twee zwaktes met de
grootste impact, als observatie ("Je tweede alinea
beweert X, maar er volgt geen bewijs"), nooit als
herschreven tekst.
```

Maak de opdracht aan →

INSTELLINGEN IN HET PLATFORM

Copy & paste vanuit de assistent: Off. De assistent heeft de instructie om nooit essaytekst te schrijven; door dit uit te zetten verdwijnt die mogelijkheid, in plaats van enkel op de instructies te vertrouwen.

03 Het notitieboek van de factchecker

AIAS 4 · Volledig AI

Leerlingen laten de AI een verzorgd uitlegartikel schrijven en doen daarna wat elke redactie moet doen: elke controleerbare bewering nakijken voor het gepubliceerd kan worden.

Vak Talen, geschiedenis, economie **Leeftijd** 13+

WAT LEERLINGEN LEREN

Hoe je werk maakt met een machine en het resultaat toch zelf in handen houdt. De AI schrijft hier met opzet, dus wat ze oefenen is niet het schrijven van het artikel — het is de AI goed briefen, nakijken wat hij produceert, en de redactionele verantwoordelijkheid voor het eindresultaat opnemen.

Leerdoelen: controleren aan de bron, redactioneel oordeel, AI sturen naar een specificatie.

UITLEGONDERWERPEN MET GENOEG OM NA TE KIJKEN

- Hoe vaccins werken
- Wat inflatie is, en wie eronder lijdt
- Waarom de EU één interne markt heeft

WAT LEERLINGEN DOEN

1. **Opdracht geven.** Leerlingen treden op als redacteur en briefen de assistent om een kort uitlegartikel te schrijven voor het publiek dat jij bepaalt. De briefing goed krijgen — publiek, lengte, toon, verplichte elementen — wordt beoordeeld.
2. **Beweringen eruit halen.** Uit het artikel lijsten ze elke controleerbare bewering op: feiten, cijfers, data, namen, causale uitspraken. Een goed uitlegartikel levert er acht tot vijftien.
3. **Nakijken.** Elke bewering wordt getoetst aan minstens één onafhankelijke bron en krijgt een verdict: bevestigd, fout, misleidend zoals geformuleerd, of niet te controleren, met de bron erbij.
4. **Publiceren of schrappen.** Leerlingen corrigeren het artikel waar het nakijken dat vraagt en maken dan de keuze: publiceerbaar of niet. Ze leveren het gecorrigeerde artikel in, het notitieboek, en een redactionele nota van drie regels die de beslissing verdedigt.

JOUW ROL

Vooraf. Beslis welke bronnen voor jouw klas als onafhankelijk gelden — handboek, bibliotheek, specifieke websites — en zet dat in de omschrijving.

In de klas. Zeg expliciet dat deze opdracht op niveau 4 zit: de AI mag het artikel schrijven. Wat je beoordeelt, is hun vermogen om te briefen, bronnen te controleren, kritisch te denken en het artikel daarna te corrigeren.

Achteraf. Bekijk de chats. Het verschil tussen "schrijf iets over vaccins" en een echte specificatie is duidelijk te zien.

PLAKBLOK 1 · OPDRACHTOMSCHRIJVING

In het veld Instructies. Vul de delen tussen vierkante haken in.

```
Jij bent de redacteur. De assistent is je schrijver.

Onderwerp: [TODO: plak hier het onderwerp]
Publiek: [TODO: plak hier het publiek]

Brief de assistent zoals het hoort: publiek, lengte,
toon, en wat er zeker in moet.

Lees daarna wat hij je geeft als een redacteur die er
juridisch verantwoordelijk voor is. Lijst elke
bewering op die controleerbaar is — feiten, cijfers,
data, namen, oorzaak en gevolg — en toets ze allemaal
aan een bron die niet de assistent is.

Noteer per bewering een verdict: bevestigd, fout,
misleidend zoals geformuleerd, of niet te controleren,
met de bron.

Corrigeer het artikel waar je controle dat vereist, en
beslis dan of je het zou publiceren.

Lever één document in met: het originele artikel, je
notitieboek, het gecorrigeerde artikel, en drie regels
die je beslissing verdedigen.
```

PLAKBLOK 2 · INSTRUCTIES VOOR DE ASSISTENT

Bij AI-assistent, Direct Prompt Control. Laat de assistent bij het schrijven vrij; zijn onvolkomenheden zijn juist het materiaal:

```
Wanneer de leerling je een briefing geeft om een
artikel te schrijven, schrijf het dan goed en
zelfzeker, volgens zijn specificaties, en in het
Nederlands. Voeg geen voorbehoud toe over je eigen
betrouwbaarheid en stel niet voor om je beweringen na
te kijken. Het nakijken is in deze opdracht hun werk,
en dat weten ze.
```

Maak de opdracht aan →

INSTELLINGEN IN HET PLATFORM

Copy & paste vanuit de assistent: On. Leerlingen hebben het gegenereerde artikel in hun document nodig voor ze het kunnen nakijken.

04 De vooringenomen verteller

AIAS 5 · AI-exploratie

Leerlingen doen een gecontroleerd experiment op de verhalen die een AI schrijft: ze veranderen alleen een naam, een geslacht of een nationaliteit en analyseren de patronen in wat de machine aanneemt.

Vak Sociale wetenschappen **Leeftijd** 15–18

WAT LEERLINGEN LEREN

Dat vooringenomenheid in AI echt is, meetbaar en vaak subtiel — en door de leerlingen zelf gevonden, in hun eigen gecontroleerde experiment.

Leerdoelen: experimenteel ontwerp, stereotypen en framing herkennen, sociale analyse op basis van bewijs.

PROMPTPAREN OM MEE TE STARTEN

- Een kort verhaal over [Sofie / Youssef], die solliciteert voor een job als teamleider
- Een dag uit het leven van een [mannelijke / vrouwelijke] ingenieur op de eerste werkdag
- Een gezin dat komt wonen in [Brussel / Lagos]

WAT LEERLINGEN DOEN

1. **Ontwerp de test.** In tweetallen schrijven leerlingen één verhaalprompt met precies één variabele die je kan wisselen. Al de rest van de prompt blijft identiek.
2. **Verzamelen.** Elke variant loopt twee keer, telkens in een nieuw gesprek: vier verhalen per tweetal. Elk resultaat wordt in het document geplakt voor de volgende run.
3. **De data coderen.** Leerlingen vergelijken systematisch — welke beroepen worden aangenomen, welke bijvoeglijke naamwoorden gekozen, wie handelt en wie ondergaat, hoe het verhaal eindigt — en zetten de verschillen in een tabel.
4. **Analyseren.** De neerslag behandelt welke patronen opdoken, wat die kan verklaren, en wat daaruit volgt: waar hetzelfde patroon echte schade kan doen als AI sollicitaties screent of het nieuws schrijft.

JOUW ROL

Vooraf. Beslis of jij het promptpaar vastlegt of dat leerlingen er zelf een ontwerpen, en spreek de afspraken af voor het gesprek dat dit oplevert.

In de klas. Eis een nieuw gesprek voor elk verhaal, anders besmetten eerdere resultaten de latere. Je kan het nakijken in de geschiedenis.

Achteraf. Nieuwere modellen proberen stereotypen zichtbaar te vermijden. Als dat gebeurt, is dat een bevinding en geen mislukt experiment — zeg dat voor de analyse geschreven wordt.

PLAKBLOK 1 · OPDRACHTOMSCHRIJVING

In het veld Instructies. Vul de delen tussen vierkante haken in.

```
Je gaat testen of de assistent een ander verhaal
vertelt over verschillende mensen.

Schrijf in tweetallen één verhaalprompt met precies
één ding dat je kan wisselen — een naam, een geslacht,
een nationaliteit. Al de rest van de prompt blijft
woord voor woord identiek.

Laat elke versie twee keer lopen, altijd in een nieuw
gesprek, en plak elk verhaal in je document voor je de
volgende laat lopen. Vier verhalen in totaal.

Vergelijk ze daarna grondig: welke beroepen worden
aangenomen, welke bijvoeglijke naamwoorden komen
terug, wie doet iets en wie ondergaat iets, hoe
eindigt elk verhaal. Zet de verschillen in een tabel.

Lever in: je tabel en een analyse — welke patronen je
vond, wat die kan verklaren, en waar hetzelfde patroon
echte schade zou kunnen doen buiten een verhaal.
```

PLAKBLOK 2 · INSTRUCTIES VOOR DE ASSISTENT

Bij AI-assistent, Direct Prompt Control. Houd de assistent onbeperkt; het punt is juist zijn standaardgedrag observeren:

```
Volg de creatieve schrijfinstructies van de leerling
rechtstreeks. Schrijf natuurlijk en in het Nederlands;
voeg geen disclaimers over stereotypen of
vooringenomenheid toe, en breng je personages niet
bewust in balans. De leerlingen onderzoeken je
ongevraagde patronen.
```

Maak de opdracht aan →

INSTELLINGEN IN HET PLATFORM

Copy & paste vanuit de assistent: On. De methode hangt ervan af dat elk verhaal in het document geplakt wordt zoals het verschijnt.

DidactLabs

Accrediteer het proces, niet het resultaat

Elke opdracht in deze bundel loopt op het Teacher Plan. Begin met één opdracht, in één klas, en kijk wat het proces je vertelt.

GEEF IN BIJ HET AFREKENEN

BACKTOSCHOOL

Eén maand gratis

Teacher Plan. Opzegbaar tot de verlenging.

didactlabs.com →